

UZASADNIENIE

Przedłożony projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290), zwanej dalej „ustawą”. Rozporządzenie to znówelizuje dotychczas obowiązujące rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422).

Przedmiotowy projekt wprowadza następujące zmiany do nowelizowanego rozporządzenia w następujących działach:

Przepisy ogólne

1) § 2

- a) Wprowadzony nowy ust. 1a doprecyzowuje fakt, iż w przypadku nadbudowy, rozbudowy, przebudowy i zmiany sposobu użytkowania, przedmiotowe rozporządzenie ma zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do wprowadzonych zmian.
- b) Zmiana brzmienia § 2 ust. 2 nowelizowanego rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie porządkuje obowiązujący stan prawny w związku z uchynieniem art. 5 ust. 3-15 ustawy przez art. 43 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. 1200, z późn. zm.), która weszła w życie z dniem 9 marca 2015 r. Ponadto doprecyzowano ust. 2 w celu uniknięcia skutków obecnego zapisu, dotyczącego np. adaptacji jednego mieszkania na biuro (zmiana sposobu użytkowania), która nakłada na lokatora obowiązek docieplenia elewacji całego budynku
- c) Celem projektowanej regulacji (dodanie ust. 2a i ust. 2b) jest wskazanie możliwości niespełniania wymagań, o których mowa w załączniku nr 2 do nowelizowanego rozporządzenia, w odniesieniu do budynków wpisanych do rejestru zabytków, w przypadku kiedy zastosowane wobec nich środki poprawiające charakterystykę energetyczną będą nieopłacalne ekonomicznie i niewykonalne technicznie. Przy nadbudowie, rozbudowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania budynków wpisanych do rejestru zabytków, możliwość poprawy charakterystyki energetycznej pod względem wymagań, określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia, w praktyce często wiąże się ograniczeniami i utrudnieniami, ze względu na dopuszczane rozwiązania techniczne obejmujące ingerencję w ich strukturę zabytkową. Ponadto ze względu na ochronę walorów historycznych i architektonicznych budynków zabytkowych, zastosowanie odpowiednich rozwiązań poprawiających ich izolacyjność cieplną, wiąże się często z poniesieniem większych, a także nieopłacalnych kosztów inwestycyjnych, niż ma to miejsce w przypadku innych budynków.

Należy podkreślić, że proponowana zmiana przepisów jest zgodna z postanowieniami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13), według których niestosowanie wymagań charakterystyki energetycznej dla elementów budynków wchodzących w skład przegród zewnętrznych budynku i mających istotny wpływ na charakterystykę energetyczną przegród zewnętrznych, może objąć kategorię budynków urzędowo chronionych, jako część wyznaczonego środowiska lub z powodu ich szczególnych wartości architektonicznych lub historycznych, o ile zgodność z pewnymi minimalnymi wymaganiami dotyczącymi charakterystyki energetycznej zmieniłaby w sposób niedopuszczalny ich charakter lub wygląd.

- d) Usunięto ust. 3a, który stanowiłby powtórzenie proponowanego brzmienia ust. 2.

2) § 3

W § 3, na potrzeby przedmiotowego projektu, doprecyzowano definicje zabudowy śródmiejskiej i terenu biologicznie czynnego oraz dodano definicje: działki budowlanej oraz parkingu.

Zabudowa i zagospodarowanie działki budowlanej

1) § 12:

- a) Zastąpiono termin „otwory okienne” terminem „okno” oraz termin „otwór drzwiowy” terminem „drzwi” z uwagi na fakt, iż obecnie brzmiący przepis wiąże się z wieloma problemami interpretacyjnymi występującymi w sytuacjach projektowania fragmentów ścian osłonowych, jako ścian o konstrukcji słupowo - ryglowej aluminiowo-szklanej, lub w całości, jako fasad szklanych (również w budynkach jednorodzinnych).

Pojęcie „otwór okienny” i „otwór drzwiowy” nie jest definiowane ani w przepisach techniczno-budowlanych ani w ustawie, natomiast definicja okna i ściany istnieje w aktualnej normie PN-ISO 6707-1:2008 Budynki i budowle. Terminologia. Część 1: Terminy ogólne.

- b) Dopuszczenie dobudowania budynku w granicy działki do innego budynku wyszczególniono w oddzielnym ust. 2a jako możliwość występująca nie tylko w zabudowie jednorodzinnej (dotychczasowy przepis § 12 ust. 3 pkt 2). Należy bowiem zauważyć, iż w chwili obecnej dobudowa nowego budynku do ślepej ściany stojącej na granicy działki jest podstawowym procesem urbanistycznym. Dobudowa taka powinna być dozwolona z mocy prawa, i nie może być ograniczana wyłącznie do zabudowy jednorodzinnej. Ponadto większość planów miejscowych nie posiada zapisów dotyczących tej kwestii, a decyzja o warunkach zabudowy operuje w granicach prawa, co blokuje możliwość dokonania dobudowy w przypadkach innych niż zabudowa jednorodzinna.
- c) W ust. 3 pkt 3 zwiększono wymaganą długość garażu z 5,5 m na 6,5 m, z uwagi na fakt, iż garaż powinien być wykonany zgodnie z zasadami sztuki projektowej oraz konieczność stosowania grubszych ścian zewnętrznych.
- d) Wprowadzone zmiany w ust. 4 i 5 są zmianami porządkującymi. Ponadto pochylnię przeznaczoną dla osób niepełnosprawnych zwolniono z wymagań w zakresie odległości do granicy z sąsiednią działką budowlaną.

2) § 13

W § 13 dodano nowy ust. 5 mający na celu ułatwienie wykonywanie obiektów takich jak: hotel, motel, pensjonat, dom wypoczynkowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe, schronisko, w odniesieniu do regulacji dotyczących naturalnego oświetlenia.

3) § 14

Zmiany wprowadzone w § 14 są zmianami porządkującymi.

4) § 16

Usunięto ust. 2 zwalniający budynki na terenach zamkniętych, budynki w zakładach karnych, aresztach śledczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich oraz budynki w zakładach pracy, niebędących zakładami pracy chronionej, z wymogów dostępności dla osób niepełnosprawnych.

5) Tytuł Działu II, Rozdziału 3

Z uwagi na fakt wprowadzenia do przedmiotowego projektu wymiarów stanowisk postojowych również dla samochodów ciężarowych, należy zmienić tytuł Rozdziału 3.

6) § 18

Dodano konieczność usytuowania parkingów również w oparciu o plany miejscowe, z uwagi na fakt, iż gminy powinny mieć miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i to plan miejscowy powinien być podstawową normą określającą przedmiotową kwestię.

Dodano również przepis dotyczący konieczności wyposażenia parkingów zlokalizowanych przy budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach mieszkalnych wielorodzinnych w punkty ładowania pojazdów elektrycznych. Ww. przepis wynika z przyjętej w dniu 22 października 2014 r. *Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych* (dalej – dyrektywa 2014/94/UE), która ma na celu wsparcie zastosowania paliw alternatywnych w transporcie. Dyrektywa 2014/94/UE ustanawia wymogi dotyczące rozbudowy infrastruktury paliw alternatywnych, m.in. w zakresie punktów ładowania dla pojazdów elektrycznych. Działania rozwojowe mają zostać wdrożone za pomocą krajowych ram polityki przygotowanych przez poszczególne państwa członkowskie. Zgodnie z Dyrektywą 2014/94/UE krajowe ramy polityki mają obejmować m.in. wskazanie aglomeracji miejskich/podmiejskich, innych obszarów gęsto zaludnionych i sieci, które – w zależności od potrzeb rynkowych – mają być wyposażone w publicznie dostępne punkty ładowania pojazdów elektrycznych. Z uwagi na fakt, iż rynek e-mobilności w Polsce (infrastruktura oraz pojazdy elektryczne) jest bardzo słabo rozwinięty, w nowelizacji przedmiotowego rozporządzenia został wprowadzony przepis przejściowy wskazujący, iż wymagania dotyczące wyposażenia parkingów w punkty ładowania pojazdów elektrycznych, przy budynkach mieszkalnych wielorodzinnych oraz budynkach użyteczności publicznej, wejdą w życie 24 miesiące od dnia ogłoszenia rozporządzenia.

7) § 19 i 21

Określono dodatkowo odległości parkingów również dla samochodów ciężarowych. Ponadto umożliwiono sytuowanie parkingów bez zachowania odpowiednich odległości w przypadku budynków mieszkalnych jednorodzinnych. W chwili obecnej, w przedmiotowym rozporządzeniu brak jest regulacji określających warunki sytuowania jak również wymiarowania stanowisk postojowych dla samochodów ciężarowych. Dlatego też, przepisy przedmiotowego projektu zostały dostosowane do regulacji dotyczących wymiarów stanowisk postojowych, określonych w pkt 5 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. Nr 220, poz. 2181, z późn. zm.).

8) § 22

Wprowadzono zmiany dotyczące miejsc gromadzenia odpadów stałych, z uwagi na pojawienie się w polskich miastach nowego systemu gromadzenia odpadów komunalnych, a co za tym idzie wielu zapytań dotyczących wymagań jakim powinny odpowiadać. Dlatego też, zachodzi potrzeba wprowadzenia dodatkowego zapisu do przepisów rozporządzenia dotyczących miejsc do gromadzenia odpadów stałych. Zaproponowany system składa się ze zbiornika podziemnego lub pół podziemnego oraz nadziemnego kosza wrzutowego umieszczonego na utwardzonym placu. Zaproponowane wymagania odnośnie wprowadzanego nowego systemu gromadzenia odpadów stałych odnoszą się do utwardzonego placu, na którym będą umieszczane nadziemne kioski wrzutowe i będą one odpowiadały tym samym wymaganiom co utwardzone place do ustawiania kontenerów z zamkniętymi otworami wrzutowymi.

Jest to nowa technologia gromadzenia odpadów komunalnych, która umożliwi łatwą segregację odpadów, szybkie opróżnianie pojemników i eliminuje uciążliwe zapachy oraz zapobiega rozprzestrzenianiu się gryzoni i insektów.

9) § 23

Zmiany wprowadzone w § 23 są zmianami porządkującymi.

10) § 34

- a) W § 34 ust. 1 ujednociono zapisy obecnej regulacji w kontekście dostosowania terminologii do ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U z 2015 r. poz. 469, z późn. zm.).
- b) W § 34 ust. 2 dodano wyłączenie stosowania § 34 ust. 1 dotyczące zwolnienia od zakazu, w przypadku wydania decyzji przez dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej. Powyższa regulacja ma na celu ujednoczenie regulacji z ustawą – Prawo wodne.

11) § 36

Zmiany wprowadzone w § 36 mają na celu ujednoczenie regulacji zawartych w ust. 1 i 2.

12) § 40

- a) W ust. 1 dodano regulację określającą, iż place zabaw dla dzieci powinny być ogrodzone, z uwagi na potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa ich użytkowników.
- b) Zaproponowano nowe rozwiązania dotyczące projektowanych placów zabaw, w celu zapewnienia ich odpowiedniej powierzchni na obecnie budowanych osiedlach.
- c) W przepisach dotyczących nasłonecznienia zrezygnowano z pojęcia „równonocy” oraz dookreślono odniesienie interwału czasowego do sprecyzowanego systemu – czasu strefowego, które pozwoli usunąć rozbieżności interpretacyjne w tym zakresie i niejako zryczałtuje różnice występujące pomiędzy rzeczywistym czasem słonecznym a czasem zegarowym.
- d) Zmieniono ograniczenie wymaganych odległości placów i urządzeń od linii rozgraniczających ulicę, od okien pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz od miejsc gromadzenia odpadów z 10 do 7 m, z uwagi na fakt, iż przedmiotowa zmiana nie zwiększy istotnie uciążliwości wynikających z funkcjonowania placu zabaw. Ponadto 7 m jest również wystarczającą strefą do zapewnienia izolacji od takich obiektów jak śmietniki i bezpieczeństwa od ulic. Parametr ten jest zbieżny z wymaganymi odległościami od miejsc postojowych, co potwierdza jego zasadność. Istotnie za to wpłynie na efektywność zagospodarowania terenu, szczególnie w warunkach śródmiejskich.

Budynki i pomieszczenia

1) § 55

Zmieniono ust. 2 w taki sposób, aby budynki koszarowe, budynki zakwaterowania w zakładach karnych, aresztach śledczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich także były dostosowane pod kątem dostępności dla osób niepełnosprawnych.

2) § 60

- a) W przepisach dotyczących nasłonecznienia zrezygnowano z pojęcia „równonocy”. Ponadto dookreślono odniesienie interwału czasowego do sprecyzowanego systemu – czasu strefowego, które pozwoli usunąć rozbieżności interpretacyjne w tym zakresie i niejako zryczałtuje różnice występujące pomiędzy rzeczywistym czasem słonecznym a czasem zegarowym.

3) § 61

W ust. 2 usunięto regulację zwalniającą budynki koszarowe, budynki w zakładach karnych, aresztach śledczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, z wymogów stosowania wejść do budynków dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.

4) § 70

Wprowadzone zmiany w § 70 odnoszące się do wymogów dotyczących pochylni związane są z tym, iż obecnie przepisy powodują, że każda pochylnia bez względu na spadek musi być podzielona na odcinki nie dłuższe niż 9 m. Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 2016 r. poz. 124) w § 45 określa dopuszczalne spadki podłużne chodnika publicznego na 6%. Oznacza to, że w przestrzeni publicznej mogą funkcjonować nawierzchnie piesze o nieograniczonej długości przy takim spadku. Zatem nie ma uzasadnienia, aby pochylniom, które mają przecież dodatkowe urządzenia takie jak balustrady, stawiać inne wymagania niż nawierzchniom w otwartej przestrzeni publicznej. Zmiana ta usunie niespójność z przepisami o drogach publicznych i zracjonalizuje projektowanie pochylni, które obecnie zajmuje duże ilości terenu.

5) § 71

Zmieniono regulacje dotyczące oznakowania krawędzi stopni schodów, w taki sposób aby nie wykluczały innych możliwości rozwiązań niż wyłącznie aspekt kolorystyczny.

6) § 73

Regulacje zawarte w § 73, odnoszące się do poziomu podłogi, zmodyfikowano, ponieważ wymóg aktualnie zawarty w ust. 2 – dotyczący sytuowania poziomu podłogi pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi w budynku zakładu opieki zdrowotnej, opieki społecznej, oświaty, wychowania i nauki co najmniej 0,3 m powyżej terenu urządzonego przy budynku - nie znajduje uzasadnienia. Powoduje poważne bariery w dostępie do obiektów i idące za tym duże koszty rozwiązań usuwających te bariery.

7) § 84

W § 84 ust. 1 dodano wyłączenie, dla budynków handlu, gastronomii i usług o pow. użytkowej do 20 m², z konieczności urządzania w nich ustępów ogólnodostępnych.

8) § 85a

W § 85a w ustępach ogólnodostępnych w budynkach: stacji paliw, handlu o powierzchni całkowitej powyżej 1000 m², gastronomii dodano obowiązek wyposażenia ich w stanowiska przewijania dla dzieci.

9) § 86

Zmiany w § 86 – dotyczące zmniejszenia powierzchni manewrowej w pomieszczeniach higienicznosanitarnych – zostały wprowadzone z uwagi na fakt, iż dane i analizy ergonomiczne wskazują okrąg o średnicy 1,5 m, jako zalecany, a 1,4 m, jako minimalny dla zapewnienia podstawowego manewru obrotu wózka inwalidzkiego. Filozofią przepisów techniczno-budowlanych jest wskazywanie wymagań minimalnych. Zatem uzasadniona jest niniejsza korekta, która ujednocliła wymagania i poprawia gospodarkę powierzchnią pomieszczeń.

Dla zrekompensowania różnicy względem obecnie wymaganego 1,5 m, doprecyzowano, że jest to wolna przestrzeń.

10) § 93

W § 93 wprowadzono mające na celu dopuszczenie w mieszkaniu jednopokojowym kuchni w formie wnęki połączonej z pokojem, pod warunkiem zastosowania co najmniej wentylacji grawitacyjnej i kuchni elektrycznej. Fakt ten wynika z zapotrzebowania na takie rozwiązania.

Natomiast w mieszkaniu wielopokojowym umożliwiono zaprojektowanie kuchni jako części pokoju przeznaczanego na pobyt dzienny, pod warunkiem zastosowania w tym pomieszczeniu wentylacji oraz okapu nad trzonem kuchennym.

11) § 94

Proponowana zmiana § 94 uwzględni skutki funkcjonalne dopuszczenia łączenia wnęki kuchennej z pokojem, której dotychczasowe przepisy nie uwzględniały. Kuchnia, jako wnęka pokoju oznacza, że dostęp do niej „zużywa” część powierzchni pokoju wyłącznie na komunikację. Oznacza to faktyczne ograniczenie standardu powierzchniowego samego pokoju.

Konieczne jest również uwzględnienie w standardzie powierzchniowym mieszkania jednopokojowego, jego specyfiki. Pokój w takim mieszkaniu skupia wszystkie funkcje mieszkalne, które w mieszkaniu wielopokojowym można posegregować pomiędzy poszczególnymi pokojami. Zatem, minimalna powierzchnia takiego pokoju musi uwzględniać potrzebę dodatkowej powierzchni związanej z jego większym obciążeniem funkcjonalnym. Niniejsza regulacja jest konieczna dla zapewnienia minimalnego standardu użytkowego mieszkań.

12) § 102

W § 102 ust. 2 dodano przepis dotyczący wyposażenia garażu, o którym mowa w § 102 ust. 1 w punkty ładowania pojazdów elektrycznych. Ww. przepis wynika z przyjętej w dniu 22 października 2014 r. *Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych* (dalej – dyrektywa 2014/94/UE), która ma na celu wsparcie zastosowania paliw alternatywnych w transporcie. Dyrektywa 2014/94/UE ustanawia wymogi dotyczące rozbudowy infrastruktury paliw alternatywnych, m.in. w zakresie punktów ładowania dla pojazdów elektrycznych. Działania rozwojowe mają zostać wdrożone za pomocą krajowych ram polityki przygotowanych przez poszczególne państwa członkowskie. Zgodnie z Dyrektywą 2014/94/UE krajowe ramy polityki mają obejmować m.in. wskazanie aglomeracji miejskich/podmiejskich, innych obszarów gęsto zaludnionych i sieci, które – w zależności od potrzeb rynkowych – mają być wyposażone w publicznie dostępne punkty ładowania pojazdów elektrycznych. Z uwagi na fakt, iż rynek e-mobilności w Polsce (infrastruktura oraz pojazdy elektryczne) jest bardzo słabo rozwinięty, w nowelizacji przedmiotowego rozporządzenia został wprowadzony przepis przejściowy wskazujący, iż wymagania dotyczące wyposażenia parkingów w punkty ładowania pojazdów elektrycznych, przy budynkach mieszkalnych wielorodzinnych oraz budynkach użyteczności publicznej, wejdą w życie 24 miesiące od dnia ogłoszenia rozporządzenia.

§ 107

Wprowadzana zmiana § 107 umożliwi zastosowanie innego rozwiązania w garażach dot. odpływu wody, opadów i innych zanieczyszczeń poprzez zastosowanie odpowiednich urządzeń czyszcząco-myjących.

Wyposażenie techniczne budynków

1) § 113

W § 113 wprowadzono zmiany w taki sposób aby ciepła woda użytkowa mogła być przygotowywana np. w podgrzewaczu elektrycznym, pompie ciepła, kolektorze słonecznym, itd. Propozycja zmiany jest zbieżna z treścią § 133 ust. 1 (dodano pojemnościowy podgrzewacz elektryczny).

2) § 148

- a) W ust. 1 wyrażenie „zapewnienie odpowiedniej jakości środowiska wewnętrznego” zastąpiono wyrażeniem „zapewnienie odpowiedniej wymiany powietrza”, z uwagi na fakt, że przez działanie wentylacji grawitacyjnej można zapewnić tylko odpowiednią wymianę powietrza, a nie można zapewnić np. odpowiedniej temperatury lub wilgotności powietrza, które są parametrami środowiska wewnętrznego.

b) W ust. 5 wyrażenie „mieć wentylatory o regulowanej wydajności” zastąpiono wyrażeniem „mieć regulację wentylatorów zapewniającą dostosowanie ich wydajności powietrznej do potrzeb” – w celu uściślenia istniejącego wymagania.

3) § 150

Zmiana wprowadzona w ust. 11 ma na celu uściślenie obowiązującej regulacji.

4) § 152

W ust. 9 pkt 1 usunięto wyrażenie „oraz zanieczyszczeń szkodliwych dla zdrowia” oraz dodano nowy pkt 1a jako przepisy porządkujące.

5) § 153

W ust. 6 wyrażenie „pomieszczenia lub przestrzenie nieogrzewane” zastąpiono wyrażeniem „pomieszczenia lub przestrzenie nieogrzewane, a w przypadku instalacji klimatyzacji – również niechłodzone”, z uwagi na fakt, że w przypadku instalacji klimatyzacji wymaganie powinno dotyczyć również pomieszczeń lub przestrzeni niechłodzonych (ograniczenie zysków ciepła przewodów, a tym samym strat energii).

6) § 154

a) W ust. 10 – tabela: kolumna 2, wiersz 2 – usunięto „oraz wentylacji nawiewnej”, doprecyzowano zapis w odniesieniu do wentylacji (w instalacji nawiewnej nie ma wentylatora wywiewnego).

b) W ust. 11 – tabela: kolumna 2, wiersz 4 – usunięto „sprawność temperaturowa większa niż 90%” jako wdrożenie realnego poziomu wymagań zgodnych z normą PN-EN 13779:2008 Wentylacja budynków niemieszkalnych.

7) § 166

Zmiana wprowadzona w ust. 6 jest następstwem zmian wprowadzonych w § 12 ust. 1, tj. zmiany wyrażenia „otwór okienny” na „okno”.

8) § 176

Celem projektowanej regulacji jest jednoznaczne wyjaśnienie wątpliwości interpretacyjnych obowiązującego dotychczas przepisu. Przepis w dotychczasowym brzmieniu (w powiązaniu z § 176 ust. 1) zezwalał, w związku z przywołaniem normy PN-B-02431-1:1999 Ogrzewnictwo - Kotłownie wbudowane na paliwa gazowe o gęstości względnej mniejszej niż 1 – Wymagania, na umiejscawianie kotłowni o łącznej mocy cieplnej powyżej 60 kW do 2000 kW na najniższej lub najwyższej kondygnacji budynku.

Należy podkreślić, że przywołane w bibliografii ww. normy rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 14 grudnia 1994 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 1995 r. nr 10, poz. 46 i Nr 118 poz. 574, Dz. U. z 1996 r. nr 45, poz. 200, Dz. U. z 1997 r. nr 132, poz. 878) definiowało pojęcie „liczby kondygnacji”, jako liczbę kondygnacji budynku, z wyjątkiem piwnic, suterenu, antresolu oraz poddaszy użytkowych, a zatem zgodnie z intencją przepisu umiejscowienie kotłowni o łącznej mocy cieplnej powyżej 60 kW do 2000 kW możliwe było na najniższej nadziemnej lub najwyższej kondygnacji budynku.

Obecnie kondygnację budynku, zgodnie z § 3 pkt 16 nowelizowanego rozporządzenia, definiuje się jako poziomą nadziemną lub podziemną część budynku, zawartą pomiędzy powierzchnią posadzki na stropie lub najwyższej położonej warstwy podłogowej na gruncie a powierzchnią posadzki na stropie bądź warstwy osłaniającej izolację cieplną stropu, znajdującego się nad tą częścią budynku, przy czym za kondygnację uważa się także poddasze z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi

oraz poziomą część budynku stanowiącą przestrzeń na urządzenia techniczne, mającą średnią wysokość w świetle większą niż 2 m; za kondygnację nie uznaje się nadbudówek ponad dachem, takich jak maszynownia dźwigu, centrala wentylacyjna, klimatyzacyjna lub kotłownia.

W świetle powyższego, proponowana treść regulacji jednoznacznie uniemożliwiłaby stosowanie paliwa gazowego do zasilania kotłów na paliwa gazowe o łącznej mocy cieplnej powyżej 60 kW do 2000 kW, znajdujących się w pomieszczeniach kondygnacji podziemnych budynku, co było pierwotną intencją przepisu.

Bezpieczeństwo pożarowe

1) § 207

- a) Ujednolicono treść § 207 w nawiązaniu do zapisów załącznika 1 do CPR 305/2011 (rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę Rady 89/106/EEG). Dla istniejącego dzisiaj § 207 ust. 1 pkt. 1 nie zdefiniowano wymaganego czasu w rozporządzeniu – zdefiniowano klasy odporności ogniowej. Zdefiniowane klasy odporności ogniowej są właściwą drogą do określenia wymaganego poziomu bezpieczeństwa z uwagi na nośność konstrukcji. Obecny zapis można interpretować jako podstawę do wyznaczania czasu nośności obiektu z wykorzystaniem metody inżynierskiej zamiast jako odporności ogniowej.
- b) Uwzględnienie bezpieczeństwa ekip ratowniczych powinno być podpunktem, a nie zdaniem dodanym. Zapis w istniejącej formie może sugerować, jakoby wymaganie bezpieczeństwa ekip ratowniczych było mniej ważnym wymaganiem od pozostałych.

2) § 216 ust. 8

W budynkach wysokich i wysokościowych przyjmuje się powszechnie, że w czasie pożaru ze względu na ograniczoną przepustowość pionowych dróg ewakuacyjnych, budynek powinni opuścić jedynie użytkownicy kondygnacji, na której powstał pożar i kondygnacji sąsiednich, natomiast inni powinni móc bezpiecznie przetrwać pożar pozostając na swych kondygnacjach. W związku z tym możliwość przenoszenia się pożaru, po palnej izolacji cieplnej z jednej kondygnacji na drugą, powinna być wyeliminowana na całej wysokości tych budynków, a nie tylko powyżej 25 m, jak stanowią obecne przepisy.

3) § 220

Zmieniono wartości klasy odporności ogniowej drzwi lub innych zamknięć jako połowa wartości klasy ścian wewnętrznych. Utrata szczelności ogniowej (E) i izolacyjności ogniowej (I) przez drzwi lub inne zamknięcia prowadzi do natychmiastowej utraty szczelności ogniowej i izolacyjności ogniowej przez przegrodę, w której się znajdują te elementy. Nie ma potrzeby różnicowanie tych klas odporności ogniowej, gdyż decyduje najsłabsze ogniwo.

Stosowanie przegrody o wyższej klasie niż klasa odporności ogniowej występującego w niej zamknięcia nie ma uzasadnienia, ponieważ pożar przedostanie się do sąsiedniego pomieszczenia przez otwór po przekroczeniu czasu klasyfikacyjnego wymaganego dla danego zamknięcia, a co za tym idzie przegroda spełniać będzie funkcję określoną w § 207 ust. 1 pkt 2 (ograniczenia rozprzestrzeniania się ognia i dymu w budynku) tylko przez czas wynikający z klasyfikacji określonej dla występującego w niej zamknięcia.

4) § 223

Zmodyfikowano ust. 3, z uwagi na fakt, iż nowoczesne rozwiązania dla balkonów obejmują łączniki balkonowe, które choć zawierają elementy inne niż niepalne, to ze względu na swoją budowę nie są rozprzestrzeniającymi ognia, a ponadto spełniają wymagania w zakresie szczelności ogniowej i izolacyjności ogniowej, co jest wystarczające, by uznać przegrodę za skuteczną.

5) § 225

- a) Proponowana zmiana ma w zamyśle dwa zasadnicze aspekty. Pierwszy to pełniejsze i bardziej klarowne nakreślenie problemu oraz zasadności istnienia wymagania w tym zakresie. W obecnym kształcie nagminne jest błędne interpretowanie owego zapisu (np. że dotyczy tylko kotew mocujących elewację, że dotyczy tylko przestrzeni pasów między kondygnacyjnych, że w czasie pożaru z elewacji nie może odpaść nawet element o masie 0,01 kg itp.).
- b) Drugi aspekt to propozycja zmniejszenia wymagania minimalnego czasu nieodpadania ze 120 minut dla budynków klasy odporności pożarowej do 60 minut. W tym miejscu należy dodać, że problem zagrożenia związanego z odpadaniem elementów okładzin elewacyjnych w przypadku pożaru, na przestrzeni ostatnich lat, jest przedmiotem zintensyfikowanych prac badawczo-rozwojowych prowadzonych w Zakładzie Badań Ogniwych Instytutu Techniki Budowlanej (ITB). W oparciu o przeprowadzone w ITB badania w zakresie odpadania okładzin elewacyjnych w przypadku pożaru, jak i standardowy czas ewakuacji (15 – 20 minut), wymaganie 120 minut wydaje się być nadmierne – już 60 minut to czas, który z pewnym zapasem powinien gwarantować możliwości zabezpieczenia miejsca zdarzenia oraz bezpieczną ewakuację ludzi.
- c) Powiązanie wymagania z bezpieczeństwem osób ewakuujących się oraz ekip ratowniczo-gaśniczych jednocześnie rozwiązuje problem ze stawianiem wymagania dla ścian pełnych bez otworów, przy których niemożliwe jest oddziaływanie zewnętrzne ognia, powstałego wewnątrz budynku.

6) § 227

Do ust. 4 pkt 1 wprowadzono zmiany z uwagi na aktualnie nieprecyzyjny zapis, który może być interpretowany jako nie spełniony przy zastosowaniu systemu wysokociśnieniowej mgły wodnej uruchamianej za pomocą systemu detekcji pożaru, co z punktu widzenia bezpieczeństwa pożarowego jest rozwiązaniem poprawnym.

7) § 235

Wprowadzona zmiana uzasadniona jest faktem, iż przepis w obecnym kształcie definiuje jedno możliwe rozwiązanie techniczne, podczas gdy do zapewnienia zabezpieczenia przed przeniesieniem się pożaru ponad ścianą oddzielenia przeciwpożarowego wystarczy materiał NRO.

8) § 237

Doprecyzowano definicję systemu wentylacji oddymiającej, z uwagi na konieczność zablokowania możliwości wydłużania przejścia ewakuacyjnego na podstawie wykorzystania systemu wentylacji strumieniowej, który w czasie ewakuacji osób nie pracuje. W związku z powyższym wprowadzono złagodzenie wymogów, które nie wpływają w żaden sposób na bezpieczeństwo osób.

9) § 246

Zmodyfikowano § 246 w taki sposób aby przedstawione wymaganie odnosiło się do powierzchni kondygnacji, a nie rzutu poziomego budynku. Różne kondygnacje mają różne powierzchnie, często w najwyższej części obiektu wykonanie drugiej pionowej drogi ewakuacji jest trudne technicznie.

10) § 271

- a) W ust. 8 doprecyzowano, że wymagana odległość od granicy użytku leśnego do budynku dotyczy najbardziej wysuniętego elementu budynku, tj. np. taras, okap.

Wprowadzone zmiany w § 271, poprzez dodanie nowego ust. 8a, mają na celu umożliwienie zmniejszenia wymaganych odległości od granicy użytku leśnego na własnej działce pod warunkiem spełnienia określonych warunków dotyczących zabezpieczeń przeciwpożarowych. § 277

Z uwagi na zastosowanie samoczynnych urządzeń gaśniczych wodnych temperatura na powierzchni przewodów wentylacji oddymiającej zostanie znacznie obniżona, co pozwala na rezygnację z wymagania spełnienia kryteriów izolacyjności ogniowej (§ 277 ust. 5). Zastosowanie powyższych urządzeń gaśniczych nie zmniejsza jednak wielkości przecieków przewodów oddymiających i w związku z tym konieczne jest zachowanie klasy odporności ogniowej tych przewodów z uwagi na dymoszczelność (S).

11) § 293

Dotychczasowe brzmienie ustępu 6 w niedostatecznym stopniu określa dopuszczalne parametry światła przeszkadzającego, a także listę budynków i pomieszczeń które powinny podlegać ochronie przed światłem przeszkadzającym. Nowe sformułowanie w podziale na ust. 6 i ust. 7 jest bardziej precyzyjne. Podaje dopuszczalne wartości zarówno natężenia oświetlenia jak i luminancji oraz parametry jakie powinny charakteryzować zastosowane zewnętrzne urządzenia oświetleniowe. Ponadto w nowym sformułowaniu sprecyzowano rodzaje obiektów wymagających ochrony przed światłem przeszkadzającym. Proponowana tabela podaje dopuszczalne poziomy światła przeszkadzającego dla różnych poziomów jaskrawości otoczenia.

W obecnym kształcie przepisów, brak jest przesłanek regulujących maksymalne poziomy światła przeszkadzającego dla najbardziej wrażliwych na tą uciążliwość obiektów budowlanych w postaci obserwatoriów astronomicznych. Z uwagi na ich szczególne przeznaczenie powiązane ściśle z ciemnym okresem doby (od zmierzchu do świtu), pożądane jest uregulowanie zarówno poziomów światła poprzez wprowadzenie stref ochronnych jak i klas światłości opraw [zgodnie z PN-EN 13201] oraz temperatury barwowej, która ze względu na postęp technologiczny urządzeń oświetleniowych [źródła LED] i brak regulacji prawnych w tym zakresie, uniemożliwia funkcjonowanie tego typu obiektów budowlanych w Polsce.

Oszczędność energii i izolacyjność cieplna

1) § 328

Zmiana ma na celu wskazanie odpowiednich przepisów, na podstawie których należy wyznaczać wartość wskaźnika EP dla budynku. Zmiana związana jest z wydaniem na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków nowego rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej (Dz. U. poz. 376) oraz uchynieniem rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 czerwca 2014 r. w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw charakterystyki energetycznej (Dz. U. poz. 888).

Projektowane przepisy mają również na celu dostosowanie nazwy wskaźnika EP z nazwą odpowiedniego wskaźnika, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 15 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków, zdefiniowanego jako wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP, według których jest wyznaczany.

Ponadto zmiana przepisów ma na celu wskazanie, że wskaźnik EP wyznaczony według wzoru zawartego w zmienianym § 329 ust. 1 lub 3, jest wartością maksymalną, a wskaźnik dla budynku nie może być większy niż wartość graniczna.

Wprowadzone zaś wymaganie, aby wskaźnik EP dla budynku był mniejszy lub równy maksymalnej wartości wskaźnika EP (do tej pory EP dla budynku był mniejszy od wartości maksymalnej EP), ma na celu eliminację błędów interpretacyjnych związanych z wątpliwościami projektantów, czy powinien być:

- 1) spełniony warunek dotyczący maksymalnej wartości EP,

2) jednocześnie spełniony warunek dotyczący maksymalnej wartości EP oraz maksymalnych częściowych wartości wskaźnika EP.

Zmiana ta będzie skutkowała tym, że powinien być spełniony warunek dotyczący maksymalnej wartości EP.

Zmianę przepisów (§ 328 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 1a) obejmującą usunięcie wymagania w zakresie maksymalnej powierzchni okien proponuje się ze względu na konieczność maksymalizowania zysków słonecznych w budynkach o wysokiej charakterystyce energetycznej.

Kolejny aspekt zmian przepisów (§ 328 ust. 1b) obejmuje dodanie informacji, że budynek, który spełnia wymagania określone w ust. 1 (m. in. w zakresie wskaźnika EP i U) na rok 2020, jest budynkiem o niskim zużyciu energii. Dzięki tej informacji inwestor, projektant oraz inni uczestnicy procesu inwestycyjnego będą świadomi, że budynek, w którym spełniono wymagania stawiane na rok 2020, jest budynkiem o niskim zużyciu energii. Postanowienie to zapewni wykonanie art. 9 ust. 1 (akapit 1) w powiązaniu z art. 2 pkt 2 dyrektywy 2010/31/UE, zgodnie z którymi do dnia 31 grudnia 2020 r. wszystkie nowe budynki powinny być budynkami o niemal zerowym zużyciu energii oraz po dniu 31 grudnia 2018 r. nowe budynki zajmowane przez władze publiczne oraz będące ich własnością powinny być budynkami o niemal zerowym zużyciu energii.

2) § 329

Zmiana przepisu (adekwatnie do zmian § 328 ust. 1 pkt 1) ujednotoci nazwę wskaźnika EP z przepisami wydanymi na podstawie art. 15 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz wyeliminuje błędy interpretacyjne związane z wątpliwościami projektantów, czy:

1) powinien być spełniony warunek dotyczący maksymalnej wartości EP,

2) powinien być jednocześnie spełniony warunek dotyczący maksymalnej wartości EP oraz maksymalnych częściowych wartości wskaźnika EP.

Ponadto dzięki zmianom polegającym na ujednoczeniu ust. 2 w § 329 (bez podziału na punkty) oraz wprowadzeniu nazw tabel, przepis ten będzie bardziej czytelny. Zmiana daty z „1 stycznia 2021 r.” na „31 grudnia 2020 r.”, zapewni wykonanie art. 9 ust. 1 (akapit 1) w powiązaniu z art. 2 pkt 2 dyrektywy 2010/31/UE, zgodnie z którymi do dnia 31 grudnia 2020 r. wszystkie nowe budynki powinny być budynkami o niemal zerowym zużyciu energii oraz po dniu 31 grudnia 2018 r. nowe budynki zajmowane przez władze publiczne oraz będące ich własnością powinny być budynkami o niemal zerowym zużyciu energii.

Zmieniane w przepisie wyrażenie „*)Od 1 stycznia 2019 r. - w przypadku budynków zajmowanych przez władze publiczne oraz będących ich własnością.” na wyrażenie „*)Od 1 stycznia 2019 r. w przypadku budynku zajmowanego przez organ wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę lub organ administracji publicznej i będącego jego własnością.”, uszczegółowi „władze publiczne”, które mają pełnić rolę wiodącą w poprawie charakterystyki energetycznej, zgodnie z dyrektywą 2010/31/UE. Uszczegółowienie to jest powtórzeniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków, zgodnie z którym są to organy wymiaru sprawiedliwości, prokuratura oraz organy administracji publicznej.

Zmiana przepisów poprzez ujednoczenie nazewnictwa A_f i $A_{f,C}$, $A_{f,i}$ ma na celu dostosowanie nazw powierzchni do przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej, według których są wyznaczane.

Zmiana polegająca na wyznaczeniu EP_i w odniesieniu do ust. 1 jednoznacznie wskaże, że w przypadku budynku o różnych funkcjach użytkowych, maksymalna wartość wskaźnika EP powinna być odniesiona proporcjonalnie do maksymalnej wartości wskaźnika charakteryzującego tę część budynku.

Zmiana załącznika nr 1

Zaktualizowano załącznik do przedmiotowego rozporządzenia – Wykaz Polskich Norm, z uwzględnieniem norm, które już są nieaktualne i zastąpione nowszą wersją.

Zmiana załącznika nr 2

Zmiana w zakresie dat z „1 stycznia 2021 r.” na „31 grudnia 2020 r.”, zapewni wykonanie art. 9 ust. 1 (akapit 1) w powiązaniu z art. 2 pkt 2 dyrektywy 2010/31/UE, zgodnie z którymi do dnia 31 grudnia 2020 r. wszystkie nowe budynki powinny być budynkami o niemal zerowym zużyciu energii oraz po dniu 31 grudnia 2018 r. nowe budynki zajmowane przez władze publiczne oraz będące ich własnością powinny być budynkami o niemal zerowym zużyciu energii. Zmiany uszczegóławiają „władze publiczne”, które mają pełnić rolę wiodącą w poprawie charakterystyki energetycznej, zgodnie z dyrektywą 2010/31/UE, stanowią powtórzenie art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków, zgodnie z którym są to organy wymiaru sprawiedliwości, prokuratura oraz organy administracji publicznej.

Zmiany poprzez dodanie informacji, że wymagania w zakresie współczynnika U dotyczą wszystkich rodzajów budynków, także powierzchni przezroczystych nieotwieraalnych, mają na celu ujednoczenie pkt 1.2. z pkt 1.1 załącznika nr 2, w którym wskazano, że wymagania w zakresie U dla przegród nieprzezroczystych dotyczą wszystkich rodzajów budynków. Do opisu tabeli w pkt 1.2 dodano informację, że tabeli tej wskazano wymagania w zakresie współczynnika U dla powierzchni przezroczystych nieotwieraalnych.

Jak już wcześniej wspomniano zmiany w pkt 2.1.1-2.1.3 załącznika nr 2 polegające na usunięciu wymagań w zakresie maksymalnej powierzchni okien, proponuje się ze względu na konieczność maksymalizowania zysków słonecznych w budynkach o wysokiej charakterystyce energetycznej.

Przepisy przejściowe

Projektowane przepisy przejściowe (§ 2) przewidują stosowanie przepisów dotychczasowych rozporządzenia do budynków, wobec których przed dniem wejścia w życie nowelizacji:

- 1) został złożony wniosek o pozwolenie na budowę, odrębny wniosek o zatwierdzenie projektu budowlanego, wniosek o zmianę pozwolenia na budowę lub wniosek o zatwierdzenie zamiennego projektu budowlanego;
- 2) zostało dokonane zgłoszenie budowy lub wykonania robót budowlanych w przypadku, gdy nie jest wymagane uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę;
- 3) została wydana decyzja o pozwoleniu na budowę lub odrębna decyzja o zatwierdzeniu projektu budowlanego.

Dodatkowo należy wskazać, iż w celu eliminacji aktualnie występujących barier dotyczących dostępności do: zakładów karnych, aresztów śledczych oraz zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich, dla osób niepełnosprawnych, zmodyfikowano § 16, 55 i 61.

Projektowana regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. U. UE L 189 z 3.07.1998, s. 42; Dz. U. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 1, str. 446).

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z obowiązującymi regulacjami Unii Europejskiej w tym zakresie.

Przedmiotowy projekt wymaga notyfikacji.

